

D 18/06

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan mot auktoriserade revisorn A-son från styrelsen i ett aktiebolag. Anmälan rör A-sons uppdrag som vald revisor i aktiebolaget räkenskapsåren 1999–2002.

Av handlingarna i ärendet framgår följande. Enligt styrelsen var bolagets attestrutiner bristfälliga under de aktuella åren och det förekom många oattesterade fakturor. Av bolagets attestinstruktion framgår att attesträtten för verifikationer och fakturor tillkom den verkställande direktören för belopp över 75 000 kr och en annan namngiven person för belopp därunder. A-son har lämnat revisionsberättelser utan anmärkning för de fyra aktuella räkenskapsåren.

RN har tagit del av A-sons revisionsdokumentation för de fyra räkenskapsåren. I dokumentationen ingår kopior av sammanlagt över hundra leverantörsfakturor som saknar attestering. Dokumentationen innehåller inga noteringar om kontakter med någon företrädare för bolaget rörande frågan om attestering.

A-son har anfört följande. Hans revisorsassistent påtalade för bolagets verkställande direktör att det förekom fakturor som inte var attesterade. Vid varje års revision gick assistenten igenom de oattesterade fakturorna med den verkställande direktören för att få bekräftat att fakturorna avsåg rörelsegilla kostnader. A-son gjorde därför bedömningen att ”attest de facto kunnat verifieras i vart fall inför revisionsberättelsernas avgivande”. Med hänsyn till att den verkställande direktören kunde redogöra för de kostnader som de oattesterade fakturorna avsåg och att några brister i sak inte hade förekommit fann A-son inte anledning att särskilt påtala förhållandet för bolagets styrelse. Därvid beaktade han även att bolagets interna kontroll i övrigt bedömdes fungera tillfredsställande. Han är medveten om att genomgångarna med den verkställande direktören borde ha dokumenterats.

RN gör följande bedömning.

Revisorslagen (2001:883) trädde i kraft den 1 januari 2002, då lagen (1995:528) om revisorer upphörde att gälla. Samtidigt trädde RN:s föreskrifter (RNFS 2001:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet i kraft, varvid RN:s föreskrifter (RNFS 1997:1) om villkor för revisorers och revisionsbolags verksamhet samt om godkännande, auktorisation och registrering upphörde att gälla. Enligt punkt 3 i övergångsbestämmelserna till den nya lagen respektive punkt 2 i övergångsbestämmelserna till de nya föreskrifterna skall en fråga om disciplinering mot en revisor på grund av en åtgärd eller underlåtenhet före lagens respektive föreskrifternas ikraftträdande prövas enligt äldre bestämmelser, om inte en prövning enligt de nya bestämmelserna är förmånligare för revisorn. Med stöd härav tillämpar RN i förevarande ärende de äldre bestämmelserna i de delar som avser tiden före den 1 januari 2002.

En revisor skall enligt 9 kap. 5 § aktiebolagslagen (2005:551) efter varje räkenskapsår lämna en revisionsberättelse. Därutöver skall revisorn enligt 9 kap. 6 § samma lag till styrelsen och den verkställande direktören framställa de erinringar och göra de påpekanden som följer av god revisionsred. Detsamma föreskrevs före den 1 januari 2006 i 10 kap. 5–6 §§ aktiebolagslagen (1975:1385). En erinran skall ställas till bolagets styrelse. Övriga påpekanden skall göras till styrelsen eller till den verkställande direktören. Det är viktigt att väsentliga iakttagelser från granskningen kommer styrelsen till del. Informationen blir särskilt betydelsefull om den avser synpunkter på områden som styrelsen har delegerat till den verkställande direktören eller berör

dennes agerande i övrigt. Av särskild betydelse är att företagsledningen får kännedom om allvarliga fel och brister, som trots tidigare påpekanden inte har rättats till.¹

Det kan konstateras att oattesterade fakturor förekom i bolaget i icke obetydlig omfattning under vart och ett av de fyra aktuella räkenskapsåren samt att A-son uppmärksammade förhållandet vid revisionerna. Hans assistent påtalade bristen muntligen för den verkställande direktören varje år. A-son rapporterade dock inte iakttagelserna om de bristfälliga attestrutinerna på något sätt till bolagets styrelse vid någon av de fyra aktuella revisionerna.

Trots att revisorsassistenten hade påtalat bristerna för den verkställande direktören kunde samma slags brister konstateras vid påföljande års revisioner. Detta måste anses ha utgjort ett sådant förhållande som inom ramen för revisionen skulle ha påtalats för styrelsen. RN finner att A-son vid sina revisioner för i vart fall räkenskapsåren 2001 och 2002 skulle ha gjort styrelsen uppmärksam på föreliggande brister. Genom att inte göra detta har han åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Det förhållandet att den verkställande direktören godkände fakturorna i efterhand i samband med revisionerna medför ingen annan bedömning.

Av 24 § revisorslagen följer att revisorer skall dokumentera sina revisionsuppdrag. Närmare anvisningar om dokumentationsskyldigheten ges i 2–5 §§ i 2001 års föreskrifter (RNFS 2001:2). Vad gäller tiden före den 1 januari 2002 återfanns bestämmelserna om dokumentation i 10–14 §§ i 1997 års föreskrifter (RNFS 1997:1). Vad A-son har uppgett om att hans assistent påtalade bristerna i attestrutinerna för den verkställande direktören vid revisionerna av räkenskapsåren 1999–2002 framgår över huvud taget inte av dokumentationen för något av dessa fyra räkenskapsår. A-son har därmed underlåtit att dokumentera väsentliga moment i revisionsarbetet.

RN finner sammantaget att A-son genom vad som ovan anförts har åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han skall därför meddelas en disciplinär åtgärd. RN finner omständigheterna vara sådana att erinran utgör en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 22 § andra stycket lagen (1995:528) om revisorer samt 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämnden. I beslutet har deltagit f.d. domaren i Europadomstolen Elisabeth Palm, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, auktoriserade revisorn Ulla Nordin Buisman, skattedirektören Marie Carlsson, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau, skattejuristen Kerstin Nyquist, universitetslektorn Catarina af Sandeberg, enhetschefen Bertil Sjöo samt godkände revisorn Maria Stålebrant. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Göran Raspe samt avdelningsdirektören Björn Fredljung som föredragit ärendet.

---

¹ Se FAR:s uttalande RevU 1 Uttalande som komplettering till RS samt avsnitt 2.5.2 i den tidigare gällande rekommendationen Revisionsprocessen